

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 540/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., zastúpeného advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 24, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 645/2013 z 5. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2014 doručená sťažnosť J. J. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo aj „odvolací súd“) sp. zn. 15 Co 645/2013 z 5. februára 2014 (ďalej aj „rozhodnutie krajského súdu“).

Z podania a jeho príloh vyplynulo, že Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 16 C 80/2009 z 10. februára 2010 (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu“) priznal sťažovateľovi voči štátu náhradu škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním, rozhodnutím o väzbe a rozhodnutím o treste v sume 214 680 € s príslušenstvom. Krajský súd uznesením sp. zn. 12 Co 132/2010 z 20. júna 2010 v odvolacom konaní uvedený rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd ďalším rozsudkom z 1. decembra 2010 sťažovateľovi opäť vyhovel a priznal mu náhradu škody vo výške 314 680 € s príslušenstvom. V odvolacom konaní krajský súd rozhodnutie okresného súdu uznesením sp. zn. 15 Co 60/2011 z 20. decembra 2011 znova zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Sťažovateľ sa v záujme ochrany svojich práv podaním z 15. februára 2012 obrátil na ústavný súd. Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 46/2013-40 z 3. septembra 2014 (ďalej len „nález ústavného súdu“) vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vo výroku, ktorým krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 16 C 80/2009-164 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že *„odôvodnenie napadnutého zrušujúceho uznesenia krajského súdu č. k. 15 Co 60/2011-185 z 20. decembra 2011 nespĺňa požiadavky plynúce na kvalitu odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov zo základného práva na súdnu ochranu a z práva na spravodlivé súdne konanie. Uvedená kritika ústavného súdu sa týka časti odôvodnenia, v ktorej krajský súd vytyka okresnému súdu nedostatočné odôvodnenie meritórneho rozsudku v otázke ustálenia požadovaného ušlého zisku spočívajúceho v strate na zárobku počas trestného stíhania sťažovateľa, ako aj časti, v ktorej krajský súd konštatoval nedostatočné odôvodnenie meritórneho rozsudku pri priznávaní nemajetkovej ujmy sťažovateľovi. V relácii na zistenú kvalitu odôvodnenia meritórneho rozsudku okresného súdu, ktorý krajský súd napadnutým uznesením zrušil,*

ústavný súd konštatuje, že dôvody, na ktorých krajský súd založil svoje výhrady voči odôvodneniu prvostupňového rozhodnutia, nie sú dostatočne konkrétne a sťažovateľovi ako účastníkovi konania nedávajú odpoveď na otázku, prečo bolo zo strany krajského súdu potrebné rozhodnúť opätovným zrušením meritórneho rozsudku a vrátením veci na ďalšie konanie.“.

Krajský súd uznesením sp. zn. 15 Co 645/2013 z 5. februára 2014 opätovne rozsudok okresného súdu č. k. 16 C 80/2009-164 z 1. decembra 2010 vo výroku, ktorým priznal sťažovateľovi sumu 314 680 € s príslušenstvom, a vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobný návrh zamietol, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň druhýkrát („*duplicitne*“) zrušil rozsudok okresného súdu aj vo výroku, ktorým okresný súd konanie v časti o zaplatenie 3 828 € s príslušenstvom zastavil, čo je podľa sťažovateľa v rozpore s § 159 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V sťažnosti ďalej uvádza:

«1. Podľa názoru sťažovateľa sa krajský súd neriadil záväzným právnym názorom, vysloveným v náleze ústavného súdu z 3.9.2013, v zmysle ust. § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde, keď opakovane rozhodol rovnako ako rozhodol pred vydaným nálezom bez toho, že by došlo k zmene skutkového podkladu prejednávanej veci; túto dokonca rozhodol bez našej vedomosti, hoci mal vec znovu prejednať v tom rozsahu, v akom bol zrušený výrok jeho uznesenia z dôvodov uvedených v náleze ústavného súdu.

Tým opäť nekonformne interpretoval a aplikoval ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, keď sa nezaoberal kumulatívnymi podmienkami /vid' aj II. ÚS 387/2010/ a v dôsledku toho ich relevantným spôsobom neodôvodnil, najmä v čom spočívalo nesprávne právne posúdenie veci a akú správnu právnú normu mal okresný súd použiť /i/ a v čom spočívalo nedostatočné zistenie skutkového stavu /ii/.

2. V tomto smere opakovane dodávame, že stratu na zárobku sťažovateľovi okresný súd priznal iba za dobu, kedy pre nezákonne vedené tr. konanie voči nemu nepracoval - napr. v r. 2001 mu náhrada bola priznaná za 7 m., -v r. 2003 za 8m., v r. 2005 za 6m, v r. 2007 za 3m a v r. 2008 za 7m. – a vo výške minimálnej mzdy podľa platných a účinných právnych predpisov, ktoré netreba dokazovať v zmysle § 121 OSP.

Hoci podľa § 212 ods. 1 OSP je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, toto pravidlo v danej veci absolútne nerešpektoval, pretože odvolateľ pokiaľ išlo o stratu na zárobku iba stroho konštatoval, že "namieta priznanie náhrady škody za stratu na zárobku vo výške 14 517 EUR, prevyšujúcu dobu výkonu trestu a väzby preto, že zákon č. 58/1969 Zb. neumožňuje priznať stratu na zárobku nad rámec vykonanej väzby, resp. trestu", čiže nerozporoval ani jednotlivé doby ani výšku minimálnej mzdy, čo okresný súd uzavrel aplikáciou § 120 ods. 3 OSP, domnelý rozpor bol iba subjektívnym pocitom konajúceho senátu, ktorý tým dal zreteľne najavo svoju zaujatosť v danej veci.

Z hľadiska komparácie rozhodnutie okresného súdu možno pripodobniť rozhodnutiu ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 321/98, ktorý tiež uvažoval o náhrade škody formou fiktívneho príjmu, t.j. príjmu, ktorého by sťažovateľ dosahoval, nebyť núteného vyradenia z pracovného procesu pre nezákonne vedené trestné konanie.

3. Podmienkou použitia § 136 OSP - ktorú aproboval kasačný nález - je kladné právne posúdenie existencie nároku - táto bola zreteľne preukázaná - nemožnosť zistenia výšky škody či nepomerné obtiaže pri jej zisťovaní. Ak odvolací súd nesúhlasil s ustálenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy u sťažovateľa, mal vo veci meritórne rozhodnúť a ponúknuť stranám sporu svoje konkurujúce úvahy o spravodlivej výške škody tak, ako sa to snažil vyriešiť okresný súd. Len z takej činnosti súdu možno vyvodit' rovnosť v právach, ktorá vo vzťahu ku krajskému súdu zakladá, okrem iného, právo na rovnaké zaobchádzanie v rovnakých veciach a zároveň vylučuje svojvôľu pri aplikácii práva.

4. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné prvky patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty /čl. 1 ods. 1 ústavy/, ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. To znamená okrem iného aj to, že každý adresát právnej normy sa môže dôvodne spoliehať na to, že všeobecný súd nielenže bude platné právo aplikovať, ale i na to, že bude rešpektovať právny názor, ktorým je viazaný, ak mu takúto povinnosť ukladá zákon. Z uvedeného potom tiež vyplýva, že princíp rešpektovania záväzného právneho názoru ústavného súdu patrí k takým princípom, ktoré v právnom štáte požívajú ústavnú ochranu. Nerešpektovanie záväzného právneho názoru ústavného súdu uvedeného v jeho náleze v okolnostiach danej veci už samo osebe zakladá porušenie práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces. Jeho dôsledkom sa konanie pred krajským

súdom neprípustným spôsobom a celkom zbytočne predlžuje, čo ide zreteľne na vrub konajúcich sudcov.

5.Svojvoľnosť pri rozhodovaní krajského súdu, porušenie právnej istoty, ako aj strata viery sťažovateľa vo fungovanie súdneho systému, jeho bezmocnosť pri vymáhaní nárokov vzniknutých z nezákonného rozsudku trestného súdu nás vedie k tomu, že podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde žiadame priznať finančné zadosťučinenie za uvedené príkoria v sume 10.000 EUR /porov. aj IV. ÚS 603/2012/, ktorou sa dovŕši ochrana základných práv sťažovateľa.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo J. J. podľa čl. 1 ods. 1, č. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. 2. 2014, sp. zn. 15Co 645/2013, porušené boli.

2. Uznesenie krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. J. J. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000 EUR, ktorú mu je Krajský súd v B. Bystrici povinný zaplatiť do 2 mesiacov od doručenia nálezu.

4. Krajský súd v B. Bystrici je povinný uhradiť J. J. trovy konania v sume 340,88 EUR na účet JUDr. Eleny Lalíkovej, do 2 mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento

zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa sú jeho tvrdenia o porušení jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 2 ods. 2 ústavy tým, že krajský súd podľa neho rozhodol v rozpore so striktne záväzným kasačným nálezom ústavného súdu, ktorým sa neriadil, a opakovane rozhodol rovnako ako pred vydaným nálezom, t. j. neodstránil vady, v dôsledku ktorých dochádza k porušovaniu jeho základných práv.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Krajský súd vo svojom uznesení sp. zn. 15 Co 60/2011 z 20. decembra 2011 (na ktoré sa vzťahuje nález ústavného súdu) v relevantnej časti odôvodnenia uviedol:

„Po preskúmaní rozsudku okresného súdu v napadnutej časti odvolací súd zistil, že okresný súd po zrušení veci odvolacím súdom správne rozhodol, keď priznal žalobcovi sumu 163 eur ako náklady obhajoby v trestnom konaní zaplatené obhajcovi JUDr. Štefanovi Lacekovi, pretože odvolací súd už v predchádzajúcom rozhodnutí uviedol, že v tomto smere bolo rozhodnutie okresného súdu správne.

Nemožno však považovať za správne rozhodnutie okresného súdu, ktorým rozhodol o priznaní straty na zárobku za obdobie od 01.03.1999 do 31.07.2008. Okresný súd neuviedol v dôvodoch rozhodnutia, prečo priznal žalobcovi stratu na zárobku od 01.03.1999, keď v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd vytkol okresnému súdu, že nie je možné takúto náhradu škody priznať za obdobie, keď žalobca jednak nebol vo väzbe, a to od 01.03.1990 do 19.03.1999 a ani za obdobie, keď bol zamestnaný. V tomto smere rozhodnutie okresného súdu, i keď poukazuje na ustanovenie § 445 Obč. zákonníka a uvádza, že mal za preukázané, že sa v dôsledku vznesenia obvinenia, následnej väzby, výkonu trestu a dlhotrvajúceho trestného stíhania žalobca nemohol zamestnať, nemožno považovať za vecne správne. Odôvodnenie rozsudku v tejto časti nezodpovedá požiadavke preskúmateľnosti a presvedčivosti, ako to vyžaduje ustanovenie § 157 ods.2 O. s. p. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd prevzal výpočet žalobcu, ktorý vyčíslil stratu na zárobku od roku 1999 do roku 2008, v ktorom období nebol zamestnaný a vznikol mu tak ušlý zisk, pričom v dôvodoch rozhodnutia neuvádza ani výšku minimálnej mzdy, neuvádza, na základe akých dôkazov, prečo uznal uplatnený nárok za dôvodný, čo ho viedlo k takémuto postupu. Taktiež rozhodnutie o odškodnení morálnej ujmy za psychické a fyzické utrpenie, strádanie od začiatku trestného stíhania do jeho ukončenia v sume 200.000 eur a poškodenie povesti

a sťaženia spoločenského uplatnenia v spoločenskom, občianskom, pracovnom postavení v sume 100.000 eur podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd náležité neodôvodnil.

Okresný súd tiež pri rozhodovaní o priznaní úrokov z omeškania nevychádzal z predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

Odvolací súd je toho názoru, že nie sú nateraz splnené zákonné podmienky ani pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku okresného súdu v napadnutej časti. Rozsudok okresného súdu vykazuje také vady konania, ktoré odvolací súd nemohol odstrániť. Pokiaľ ide o právne posúdenie, okresný súd správne vychádzal z Dohovoru ako aj zo zákona č. 58/69 Zb. a z ustanovenia § 442 Obč. zákonníka.“

Ústavný súd vo svojom náleze (v súlade s rozhodnutím sp. zn. II. ÚS 105/09) vyjadril názor, podľa ktorého síce z jeho prieskumnej právomoci sú vylúčené konania o veciach, ktoré pred všeobecnými súdmi nie sú právoplatne ukončené (keďže sťažovateľ má možnosť domáhať sa ochrany svojich základných práv a slobôd podaním ústavnej sťažnosti proti konečnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré vzíde z konania nasledujúceho po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu), avšak v záujme poskytnutia účinnej ochrany základným právam účastníkov občianskeho súdneho konania nie je možné na tomto názore zotrvať bezvýhradne. Po preskúmaní rozhodnutia prvostupňového aj odvolacieho súdu a po zoznámení sa s námietkami sťažovateľa ústavný súd konštatoval:

«V predostretých námietkach nachádzajú podľa názoru ústavného súdu spoločného menovateľa dva zorné uhly pohľadu. Ide o nepopierateľné oprávnenie odvolacieho súdu zhodnotiť dostatočnosť odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia, s ktorým však súčasne koreluje povinnosť odvolacieho súdu vysvetliť svoje prípadné výhrady ku kvalite odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia. Myšlienková línia uvažovania ústavného súdu takto ústi do požiadavky, aby v potrebnej kvalite bola odôvodnená aj kritika odvolacieho súdu na adresu kvality odôvodnenia súdu prvého stupňa. V podstate ide o lapidárnu úlohu, aby aj odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým sa prvostupňové meritórne rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, splňalo požiadavky plynúce na jeho kvalitu z čl. 46 ods. 1 ústavy či z čl. 6 ods. 1 dohovoru. Odôvodnenosť vyslovenej požiadavky podčiarkuje okrem iného i samotná zásada viazanosti prvostupňového súdu právnym názorom súdu odvolacieho. Ak je totiž súd prvého stupňa

povinný rešpektovať v ďalšom konaní právny názor odvolacieho súdu o nedostatočnosti svojho skoršieho meritórneho rozhodnutia, potom je odôvodnené od odvolacieho súdu očakávať náležité sformulovanie dostatočne konkrétnych inštrukcií o potrebe nedostatočné odôvodnenie na prvom stupni doplniť, vysvetliť či bližšie konkretizovať.

I stabilizovaná judikatúra súdov zastáva názor, podľa ktorého ak má byť súd prvého stupňa skutočne viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, musí odvolací súd v odôvodnení svojho zrušujúceho uznesenia zreteľne uviesť, z akého právneho názoru vychádzal. Z právneho názoru odvolacieho súdu musí byť súdu prvého stupňa zrejmé, v čom spočíva naplnenie zrušovacích dôvodov..., hlavne v čom spočívajú nedostatky dokazovania, skutkových zistení a skutkových záverov alebo prečo bolo právne posúdenie veci chybné. Súd prvého stupňa je viazaný len takým právnym názorom, ktorý bol skutočným základom zrušovacieho uznesenia odvolacieho súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 3. októbra 2011 vo veci sp. zn. 30 Cdo 4616/2009).

Uvedené právne názory plne zodpovedajú všeobecnejšie formulovanej požiadavke vytrvalo presadzovanej ústavným súdom, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04)...

Podľa názoru ústavného súdu kritika citovaných dôvodov predostretých okresným súdom nie je krajským súdom dostatočne odôvodnená. Ústavný súd v žiadnom prípade

neupiera krajskému súdu právo vyhodnotiť ako nedostatočné odôvodnenie, ktoré sa účastníkovi konania môže javiť ako postačujúce. No ak okresný súd hoci stručne, ale dostatočne zrozumiteľne vysvetlil, že skutkové okolnosti kauzy neumožňujú exaktne stanoviť mieru kauzality medzi faktom trestného stíhania sťažovateľa (mimo období väzby a výkonu trestu odňatia slobody) a jeho neschopnosťou zamestnať sa, a preto bolo potrebné rozhodnúť na podklade diskrecie, potom odvolací súd má plné právo označiť takýto dôvod za nedostatočný, no súčasne musí s potrebnou mierou konkrétnosti uviesť druhovo vymedzené argumenty, ktoré má okresný súd pri opätovnom koncipovaní odôvodnenia svojho meritórneho rozhodnutia doplniť. Pri citovanej podobe odôvodnenia rozsudku okresného súdu určite neobstojí kritika krajského súdu založená iba na všeobecne ladenom konštatovaní, že okresný súd mal uviesť „na základe akých dôkazov, prečo uznal uplatnený nárok za dôvodný, čo ho viedlo k takému postupu“. Takto formulovaný záväzný právny názor je pre okresný súd objektívne len ťažko rešpektovateľný a ani sťažovateľ ako účastník konania z neho nemôže zistiť konkrétne dôvody, pre ktoré bolo potrebné rozsudok okresného súdu zrušiť.»

K odôvodneniu výšky nemajetkovej ujmy všeobecnými súdmi ústavný súd uviedol:

«Ak takto formulované dôvody krajský súd podrobil kritike odôvodnenej iba konštatovaním, že „rozhodnutie o odškodnení morálnej ujmy za psychické a fyzické utrpenie, strádanie od začiatku trestného stíhania do jeho ukončenia v sume 200 000 € a poškodenie povesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v spoločenskom, občianskom, pracovnom postavení v sume 100 000 €... okresný súd náležite neodôvodnil“, potom ústavnému súdu neostáva iné, než vysloviť nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu v tejto časti. Krajský súd vôbec nekonkretizoval, v čom je odôvodnenie okresného súdu nenáležité, a tým ani nepodal sťažovateľovi ako účastníkovi konania potrebné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré meritórny rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Opätovne pritom ústavný súd zdôrazňuje, že vôbec nespochybňuje právo krajského súdu vyhodnotiť aj citované dôvody okresného súdu ako nepostačujúce, takýto záver však je povinný i krajský súd patrične zdôvodniť.»

Ústavný súd vo väzbe na odôvodnenie rozsudku okresného súdu v otázke priznanej nemajetkovej ujmy pravdaže neopomína výhrady krajského súdu vyjadrené v prvom

zrušujúcom uznesení č. k. 12 Co 132/2010-127 z 20. júna 2010. V ňom krajský súd okresnému súdu vytkol predovšetkým absenciu odôvodnenia primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy a zdôraznil potrebu ustálenia jej sumy na podklade komparácie s inými obdobnými prípadmi (hlavne v judikatúre ESLP). Okresný súd však túto požiadavku krajského súdu zjavne rešpektoval, keď v poradí druhom meritórnem rozsudku, ako už bolo citované, vo vyžadovanom ohľade svoje odôvodnenie doplnil. Ak ani doplnenie okresného súdu podľa názoru krajského súdu nepostačovalo, potom bolo povinnosťou krajského súdu v napadnutom zrušujúcom uznesení uviesť, aké ďalšie argumenty má okresný súd pri opätovnom rozhodovaní do odôvodnenia svojho rozsudku pojať a náležite ich vysvetliť. Strohé konštatovanie krajského súdu, že okresný súd svoje rozhodnutie v predmetnej časti „náležite neodôvodnil“, je však v tomto smere úplne nepostačujúce...

Súhrnne tak ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého zrušujúceho uznesenia krajského súdu č. k. 15 Co 60/2011-185 z 20. decembra 2011 nespĺňa požiadavky plynúce na kvalitu odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov zo základného práva na súdnu ochranu a z práva na spravodlivé súdne konanie. Uvedená kritika ústavného súdu sa týka časti odôvodnenia, v ktorej krajský súd vytyka okresnému súdu nedostatočné odôvodnenie meritórneho rozsudku v otázke ustálenia požadovaného ušlého zisku spočívajúceho v strate na zárobku počas trestného stíhania sťažovateľa, ako aj časti, v ktorej krajský súd konštatoval nedostatočné odôvodnenie meritórneho rozsudku pri priznávaní nemajetkovej ujmy sťažovateľovi. V relácii na zistenú kvalitu odôvodnenia meritórneho rozsudku okresného súdu, ktorý krajský súd napadnutým uznesením zrušil, ústavný súd konštatuje, že dôvody, na ktorých krajský súd založil svoje výhrady voči odôvodneniu prvostupňového rozhodnutia, nie sú dostatočne konkrétne a sťažovateľovi ako účastníkovi konania nedávajú odpoveď na otázku, prečo bolo zo strany krajského súdu potrebné rozhodnúť opätovným zrušením meritórneho rozsudku a vrátením veci na ďalšie konanie.

Aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým tento zrušuje preskúmané rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej, musí v odôvodnení splňať požiadavky kvality dané základným právom účastníka konania na súdnu ochranu i jeho právom na spravodlivé súdne konanie. Odvolaciemu súdu nemožno uprieť právo na vlastnú predstavu o podobe odôvodnenia rozhodnutia v merite, avšak miera potrebnej konkrétnosti odôvodnenia

zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu nie je determinovaná len konkrétnosťou odvolacích dôvodov, ale aj konkrétnosťou kritizovaného odôvodnenia zrušovaného prvostupňového rozhodnutia vo veci samej. Inými slovami, zistenej konkrétnosti a detailnosti odôvodnenia prvostupňového meritórneho rozsudku musí zodpovedať náležitá konkrétnosť a detailnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým tento pristúpi k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej. V opačnom prípade totiž odôvodnenie zrušujúceho rozhodnutia nedáva účastníkovi konania dostatočnú odpoveď na otázku priamo súvisiacu s poskytovanou súdnou ochranou, a to je otázka, prečo odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej zrušil, vrátil mu vec na ďalšie konanie, a tým oddialil nastolenie právnej istoty o riešení sporu tvoriaceho predmet konania pred všeobecnými súdmi.

Keďže krajský súd v napadnutom zrušujúcom uznesení z uvedených dôvodov formulované požiadavky nerešpektoval, bolo potrebné vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu i jeho práva na spravodlivé súdne konanie (bod 1 výroku tohto nálezu). »

Ústavný súd po oboznámení sa s podaním, rozhodnutiami všeobecných súdov a s citovaným nálezom zameral svoju pozornosť pri preskúvaní ústavnej sťažnosti najmä na otázku, či zodpovedajú skutočnosti tvrdenia sťažovateľa, že odvolací súd napadnutým rozhodnutím sp. zn. 15 Co 645/2013 z 5. februára 2014 „opakovane rozhodol rovnako ako rozhodol pred vydaným nálezom bez toho, že by došlo k zmene skutkového podkladu prejednáwanej veci... opäť nekonformne interpretoval a aplikoval ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP...“.

V relevantnej časti odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia krajský súd uviedol:

«Po preskúmaní v poradí druhého rozsudku okresného súdu v napadnutej časti odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd po zrušení veci odvolacím súdom správne rozhodol, keď priznal žalobcovi sumu 163 eur ako náklady obhajoby v trestnom konaní zaplatené obhajcovi JUDr. Štefanovi Lacekovi, pretože odvolací súd už v predchádzajúcom rozhodnutí uviedol, že v tomto smere bolo rozhodnutie okresného súdu správne.

Nemožno však považovať za správne rozhodnutie okresného súdu, ktorým rozhodol o priznaní straty na zárobku za obdobie od 01. 03. 1999 do 31. 07. 2008. Okresný súd nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a preto v tomto smere nedostatočne zistil skutkový stav a takýmto postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Okresný súd neuviedol v dôvodoch rozhodnutia, prečo priznal žalobcovi stratu na zárobku od 01. 03. 1999, keď, ako už uviedol odvolací súd v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, žalobca jednak nebol vo väzbe a určité obdobie bol zamestnaný. V tomto smere rozhodnutie okresného súdu, i keď poukazuje na ust § 445 Občianskeho zákonníka a uvádza, že mal za preukázané, že sa v dôsledku vznesenia obvinenia, následnej väzby, výkonu trestu a dlhotrvajúceho trestného stíhania žalobca nemohol zamestnať, nemožno považovať za dostačujúce. Okresný súd prevzal výpočet žalobcu, ktorý vyčíslil stratu na zárobku od roku 1999 do roku 2008, v ktorom období nebol zamestnaný a vznikol mu tak ušlý zisk. V dôvodoch rozhodnutia však okresný súd neuvádza výšku minimálnej mzdy v rozhodnom období. Aj keď výpočet minimálnej mzdy vyplýva z príslušných právnych predpisov, to neznamená, že rozsudok, pokiaľ vychádza z výpočtu s odkazom na minimálnu mzdu, nemusí uviesť, v ktorom období, aká bola výška minimálnej mzdy a v závislosti na to posudzovať nárok žalobcu, naviac, keď v určitom období bol zamestnaný.

Každé rozhodnutie, pokiaľ sa týka určitých výpočtov, musí byť preskúmateľné aj v tom rozsahu, ako k týmto výpočtom došlo. Nepostačuje vziať do úvahy „výpočet žalobcu“ a brať do úvahy takýto výpočet za správny bez toho, aby reálne nebol preskúmateľný, či je aj matematicky správny. Rozhodnutie, ktoré neodráža priznanie nároku, spôsob určenia jeho výšky a výpočet, nemožno považovať za preskúmateľné.

Žalovaný namieta priznanie vyčíslenej náhrady škody za stratu na zárobku vo výške 14.517,- eur. Žalobca, pripojil do spisu vývoj minimálnej mzdy a priemernej mzdy (č. 1. 64) za obdobie od roku 1991 do roku 2009, pokiaľ ide o uplatnenú výšku škody však nekonkretizoval, v ktorom období konkrétne poberal pred vzatím do väzby len minimálnu mzdu a v akej výške. Krajský súd už v zrušujúcom, rozhodnutí č. k. 12Co/132/2010, zo dňa 20. 06. 2009 uviedol, že nie je možné priznať náhradu za obdobie, keď žalobca jednak nebol vo väzbe, a to je obdobie od 01. 03. 1999 do 19. 03. 1999, ani za obdobie, keď bol

zamestnaný napríklad v roku 2001 päť mesiacov, v roku 2003 štyri mesiace, v roku 2005 šesť mesiacov, v roku 2006 dvanásť mesiacov, v roku 2007 deväť mesiacov. Žalobca nepredložil dôkazy, na základe ktorých by bolo možné priznať mu náhradu škody v uplatnenej výške. Odôvodnenie okresného súdu preto krajský súd nepovažuje za dostačujúce, nakoľko na jednej strane uvádza, že vychádza z minimálnej mzdy a na druhej strane sa v rozhodnutí neuvádza ani len výška minimálnej mzdy, podľa ktorej nárok sťažovateľa vypočítal.

Odôvodnenie rozhodnutia a jeho preskúmateľnosť je úzko spojená aj s právom opačnej strany podrobiť rozhodnutie kritike a možnosti vzniesť proti nemu námietky v odvolaní. Avšak v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, riadne odvolanie je možné podať len proti rozhodnutiu, z ktorého vyplývajú závery, voči ktorým možno argumentovať. Ak rozhodnutie nemá takéto odôvodnenie, účastník v danom prípade žalovaný, je v obtiažnom postavení, pretože nemôže namietat' správnosť rozhodnutia a postupu súdu, keďže nie je evidentný.

Okresný súd svoje rozhodnutie založil na ust. § 136 O. s. p., teda na úvahe súdu o výške nároku. Aj keď súd rozhoduje na základe svojej úvahy, odôvodnenie by malo obsahovať uvedenie skutočností, z ktorých súd vychádzal. Len porovnanie s prípadmi „Paletič a Kučera“ správne má byť uvedené „Pavletič“, nespĺňa túto požiadavku, pretože nie je konkrétne. Určenie výšky nárokov neznamená svojvoľné určenie voľnou úvahou. Pokiaľ prvostupňový súd rozhodoval o odškodnení morálnej ujmy a povesti, rozhodnutie odôvodnil len s poukazom na tvrdenie žalobcu konštatoval úplne v inej časti rozhodnutia, že vykonal dôkaz výsluchom svedkov, pričom z odôvodnenia len vyplýva konštatovanie „svedok . . . uviedol., výpovede svedkov preukazujú, že došlo k narušeniu jeho dobrej povesti a občianskej cti, a opovrhnutiu zo strany jeho okolia, k narušeniu kontaktov a kladných vzťahov k tretím osobám. Tiež v oblasti rodinného života došlo stratou dôvery blízkych osôb k osobe žalobcu, k narušeniu ich vzájomných vzťahov“.

*Pri rozhodovaní o výške nároku vychádzal z ust. § 136 O. s. p., keď poukázal na rozhodnutie *ESLP Davies c. Spojené kráľovstvo*, sťažnosť č. 42007/98 zo dňa 16. 07. 2002, v zmysle ktorého citovú úzkosť kvôli svojej povahe nemožno preukazovať určitým dôkazom. Vychádzal z obdobných prípadov *Pavletič c. SR* a *Kučera c. SR*, pričom konštatoval, že trestné stíhanie v týchto prípadoch bolo neporovnateľne kratšie. Z rozsudku*

ESLP zo dňa 17. 07. 2007 vo veci Kučera c. SR síce vyplýva, že uplatňoval 954.489,- Sk (31.683,- eur) ako náhradu nemajetkovej škody z dôvodu straty na zárobku, 8 mil. Sk (265.551,- eur), ako náhradu nemajetkovej ujmy a sumu 438.960,- Sk za náklady a výdavky, ale ESLP poukázal na to, že náhradu za stratu na zárobku už pánovi Kučerovi priznali vnútroštátne súdy. Priznal mu 6.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy a 300,- eur ako náhradu trov konania. Zvyšok jeho nárokov zamietol. Pokiaľ ide o prípad Pavletič c. SR, nie je zrejmé, čo okresný súd porovnával, pretože neuviedol žiadny porovnávací údaj, aby ho uviedol na podporu svojich záverov. V prípade Pavletič v. SR rozhodnutím zo dňa 22. 06. 2004 ESLP dospel k záveru o porušení čl. 5 ods. 3 Dohovoru z dôvodu absencie rozhodnutia o jeho žiadosti o prepustenie z väzby a čl. 5 ods. 58 Dohovoru z dôvodu neexistencie možnosti získať na vnútroštátnej úrovni primeranú náhradu za tieto porušenia. Sťažovateľ, ako navrhovateľ žiadal nemajetkovú ujmu 200.100,- eur lebo namietané porušenia mu spôsobili utrpenie a stres, viac ako dva roky bol odlúčený od rodiny. Nemajetková ujma vyjadruje najmä náhradu za utrpený stres, pocity frustrácie, neistoty, nespravodlivosti zdravotné problémy atď. Súd určuje jej výšku na základe kritéria spravodlivosti.

V danej veci je nepochybné, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody podľa zák. č. 58/1969 Z. z., ktorý náhradu nemajetkovej ujmy neupravuje. Je nesporné, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle § 1 až 4 citovaného zákona a boli splnené predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, rozhodnutím o nezákonnom trestnom stíhaní, ako aj v súvislosti s výkonom trestu. Žalobca bol právoplatne oslobodený spod obžaloby, nebolo preukázané, že skutok, pre ktorý bol stíhaný a odsúdený spáchal.

Okresný súd pri rozhodovaní správne vychádzal z čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru, ktorý zaručuje odškodnenie za pozbavenie osobnej slobody v obdobných prípadoch zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím a tento článok možno použiť aj v prípadoch, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe, trestnom stíhaní, výkone väzby a výkonu uloženého trestu podľa zák. č. 58/69 Zb. Z Dohovoru vyplýva, že podľa uvedeného článku je možné odškodnenie aj nemateriálnej ujmy. Jeho aplikácia, má prednosť pred vnútroštátnou úpravou. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade

náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. rozhodnutím o väzbe treba vychádzať z obdobných hľadísk, aké sa používajú v prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v rámci ochrany osobnosti. Je správny záver okresného súdu, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Napriek tomu nebolo možné v tejto časti napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Žalovaná namietala, že súd prvého stupňa si pre rozhodnutie o výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nežadovážil potrebné skutkové podklady. Okresný súd na strane 6 napadnutého rozsudku uvádza, že mal za preukázané, že žalobca bol nezákonne pozbavený osobnej slobody väzbou a trestom počas 1 a pol roka, počas ktorej doby bol podrobený strádaniu a odlúčeniu od svojej najbližšej rodiny. Okrem toho jeho trestné stíhanie trvalo vyše 9 rokov, počas ktorého času stratil v jeho dôsledku možnosť obvyklého uplatnenia sa v pracovnom živote a spoločenskom živote. Výpovede svedkov preukazujú, že došlo k narušeniu jeho dobrej povesti a občianskej cti a opovrhnutiu zo strany jeho okolia... Okresný súd však nekonkretizuje, z výpovede ktorých svedkov mal za preukázané, že došlo k narušeniu dobrej povesti, občianskej cti, kontaktov a kladných vzťahov žalobcu k tretím osobám a tiež aj k narušeniu v oblasti rodinného života. Tieto skutočnosti majú vplyv pre rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy pri rozhodovaní súdu, v súvislosti s § 136 O. s. p. za použitia komparácie s prípadmi, kde došlo k odškodneniu sťažovateľov zo strany ESELP, ako je uvedené vyššie v dôvodoch tohto rozhodnutia.

Účelom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je primerané vyváženie konkrétnej a preukázanej nemajetkovej ujmy. I keď určenie výšky nemajetkovej ujmy je vecou voľnej úvahy súdu, táto voľná úvaha sa musí opierať o konkrétne a preskúmateľné hľadiská.

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. V odôvodnení rozhodnutia okresného súdu absentujú úvahy o príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom žalovanej. Pri výške ušlého zisku ako druhu majetkovej ujmy (škody) je určujúce, akému majetkovému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu, resp. o

aký reálne dosiahnuteľný prospech poškodený prišiel. Je teda nutné vychádzať z čiastky, ktorú by v predmetnom období za obvyklých podmienok poškodený získal s prihliadnutím na náklady vynaložené na dosiahnutie tohto zisku. Musí byť naisto preukázané, že pri pravidelnom behu vecí, mohol poškodený - žalobca dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania žalovanej.

Okresný súd pokiaľ ide o rozhodnutie o priznaní uplatnených úrokov z omeškania žalovanej ako dlžníka v zodpovednostnom právnom vzťahu, nevychádzal z názoru vysloveného odvolacím súdom vzrušujúcim uznesení č. k. 12 Co 132/2010, zo dňa 20. 06. 2009, z ktorého vyplýva, že úroky z omeškania sú predmetom samostatného peňažného záväzku medzi dlžníkom a veriteľom. Je to záväzok vedľajší, ktorý môže vzniknúť len ak medzi veriteľom a dlžníkom existuje iný peňažný záväzok ako záväzok hlavný. Ak záväzok ako taký neexistuje, nie je možné úroky z omeškania priznať. Preto mal okresný súd rozlíšiť medzi nemajetkovou ujmom a majetkovou ujmom a zväziť, či pri majetkovej ujme úroky z omeškania prichádzajú do úvahy a ak áno, či je možné ich žalobcovi priznať v lehote troch dní od doručenia žaloby subjektu, ktorý má plniť a pri nemajetkovej ujme len od doby, keď súd ustáli výšku priznanej nemajetkovej ujmy.

Žalobca si uplatňoval nárok na náhradu škody podľa zák. č. 58/69 Zb., pričom tento zákon náhradu nemajetkovej ujmy neupravuje, teda v tomto rozsahu je možné uvažovať o prípadnom úroku z omeškania od splatnosti nároku v zmysle § 10 citovaného zákona. Žalobca sa žalobou domáhal odškodnenia z dôvodu trestného stíhania vo výške 200.000 eur podľa čl.: 5 ods. 5 Dohovoru, ako aj priznania nárokov vyplývajúcich z práv na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. v sume 100.000,- eur z dôvodu poškodenia povesti a sťaženia uplatnenia v spoločenskom, občianskom a pracovnom postavení. Nemajetkovej ujmy sa nedomáhal v zmysle zák. č. 58/69 Zb., preto v tomto rozsahu nie je možné uvažovať o úroku z omeškania z uplatneného nároku v rámci podanej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku (navyše keď citovaný zákon nemajetkovú ujmu ani neupravuje), teda od splatnosti nároku v zmysle § 10 zák. č. 58/69 Zb. Nakoľko okresný súd priznal navrhovateľovi sumu 314.680,- eur, ako náhradu škody, ako aj nemajetkovú ujmu spolu s úrokom z omeškania, je potrebné rozlišovať medzi omeškaním s majetkovou ujmom a nárokom na nemajetkovú ujmu, či pri nej nárok na úroky z omeškania vôbec vzniká

a od kedy, keďže nemajetková ujma je uplatnená podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru a podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a nie podľa zák. č. 58/69 Zb.

Odvolačí súd je toho názoru, že nie sú nateraz splnené zákonné podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku okresného súdu v napadnutej časti. Rozsudok okresného súdu vykazuje také vady konania, ktoré odvolací súd nemohol odstrániť. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, okresný súd správne vychádzal z Dohovoru ako aj zo zákona č. 58/69 Zb. a z ustanovenia § 442 Obč. zákonníka. »

Po porovnaní odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu s uznesením, ktoré ústavný súd svojím kasačným nálezom zrušil, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je v rozpore s ustanovením druhej vety § 135 ods. 1 OSP, podľa ktorej súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd. Tento svoj názor ústavný súd opiera o skutočnosť, že súčasťou uznesenia krajského súdu je na stranách 7 až 10 aj analýza skutkového stavu a právneho posúdenia veci v rozsudku okresného súdu a uvedenie dôvodov, prečo rozhodol tak, že zrušil výrok rozsudku okresného súdu v napadnutej časti. Krajský súd koncipoval svoje rozhodnutie vedený snahou odstrániť nedostatky, ktoré mu boli vytknuté v zrušovacom náleze ústavného súdu. V relevantnej časti odôvodnenia rozhodnutia vymedzil svoje myšlienkové pochody a ozrejmil dôvody, pre ktoré podľa neho nie sú „*nateraz splnené zákonné podmienky pre potvrdenie ani zmenu rozsudku okresného súdu v napadnutej časti*“.

V časti priznania odškodnenia za stratu na zárobku odvolací súd opätovne považuje za nedostačujúce, že „*Okresný súd neuvádza výšku minimálnej mzdy v rozhodnom období*“, tiež uvádza, že výpočty okresného súdu nie sú preskúmateľné, rozhodnutie neodráža „*priznanie nároku, spôsob určenia jeho výšky a výpočet*“. Ďalej uvádza, že okresný súd pri stanovení uplatnenej výšky škody „*nekonkretizoval, v ktorom období konkrétne poberal pred vzatím do väzby len minimálnu mzdu a v akej výške*“. Absentujú tiež úvahy o príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom žalovanej.

Krajský súd v napadnutom uznesení ďalej uvádza dôvody, pre ktoré je podľa neho spôsob interpretácie a aplikácie § 136 OSP pri stanovení výšky náhrady okresným súdom v dôvodoch jeho rozhodnutia nepreskúmateľný. Okresný súd rozhodnutie o výške nároku sťažovateľa odôvodnil v zmysle ustanovenia § 136 OSP, podľa ktorého ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy. Ústavný súd k aplikácii uvedeného ustanovenia uvádza, že výšku nárokov v zmysle § 136 OSP má súd určovať až po zistení všetkých skutočností, ktoré umožňujú porovnať výšky náhrad v porovnateľných prípadoch, a len pri absencii dostatočného základu pre rozhodnutie vo veci má vychádzať z výšky náhrady v iných prípadoch. Svoje skutkové zistenia by potom mal posudzovať v porovnaní so skutkovou podstatou týchto prípadov. V otázke náhrady nemajetkovej ujmy síce okresný súd poukázal na podobné rozhodnutia, podľa odvolacieho súdu však uvedená komparácia bola nedostatočná, pričom okresný súd „*neuviedol žiadny porovnávací údaj*“. Rozhodnutie o výške nároku voľnou úvahou v zmysle § 136 OSP bez toho, aby súd mal k dispozícii zistenia, ktoré umožňujú určité kvantitatívne posúdenie základných skutočností o porovnateľných prípadoch, nemôže viesť k správne právnemu posúdeniu veci (podobne napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 34/2010).

Ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vzhľadom na jeho konkrétnosť a inštruktážnu povahu ústavne akceptovateľné a nevykazuje znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti, pričom odvolací súd v ňom uvádza odpovede najmä na tie argumenty, ktoré majú pre vec podstatný význam, preto sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2014